

**PŘEHLED ZMĚN
NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK
ZÁKON O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH**

V Praze, dne 10. 12. 2013

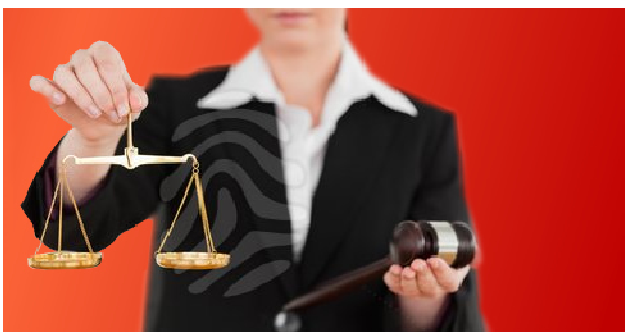
Vážení obchodní přátelé,

Po mnoha politických peripetiích před i po předčasných volbách lze teprve nyní s mírou pravděpodobnosti hraničící s jistotou konstatovat, že 1.1.2014 **nabyde účinnosti nový občanský zákoník a nový zákon o obchodních korporacích**. Tyto předpisy v plném rozsahu ruší občanský zákoník z roku 1964 a obchodní zákoník z roku 1991.

Účelem tohoto textu je volnějším formou vybrané **změny pojmenovat a seznámit s nimi** **klientskou veřejnost**; vyčerpávající výčet by v přijatelném formátu ani nebyl možný, když oba zákony mají celkem několik tisíc ustanovení.

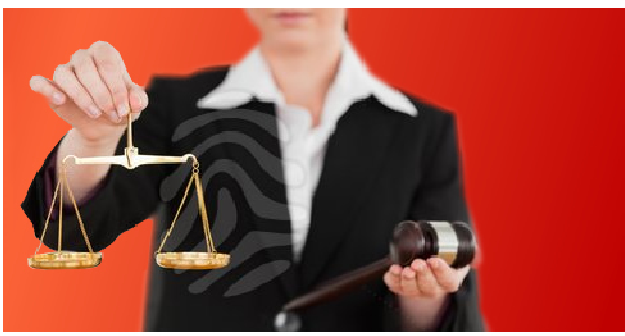
Pokud Vám naše advokátní kancelář bude moci být jakkoli nápomocna s právní agendou týkající se přechodu na nový občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích, neváhejte se na nás obrátit.

tým advokátní kanceláře
HRUŠKA & CO.

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

- § klade důraz na **smluvní volnost**, stanoví, že nezakazuje-li něco zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona
- § klade větší důraz na **osobní odpovědnost**, respektive odpovědnost každé osoby za vlastní rozhodnutí
- § stanoví, že kdo ve styku s jinou osobou vystupuje jako **odborník**, avšak bez odborné péče, jde takové jednání k jeho tíži
- § stanoví, že na právní jednání (dříve právní úkony) **je třeba spíše hledět jako na platné** než jako na neplatné a **omezuje důvody neplatnosti právního jednání** (podotýkáme, že teprve vymáhání práv v soudním procesu ukáže do jaké míry tato východiska nového občanského zákoníku budou aplikována českou justicí)
- § umožňuje stranám dodatečně **zhojit nedostatek požadované formy** právního jednání (tj. např. dodatečně zhojit nedostatek písemné formy)
- § sjednocuje **promlčecí lhůtu na 3 roky** a umožňuje stranám ujednat si jinou délku promlčecí lhůty, a to v trvání 1 roku až 15 let (např. zde ale platí zákaz ujednání v neprospěch slabší strany)
- § **omezuje nabytí** vlastnictví od nevlastníka (např. kradené věci v autobazaru či zastavárně)
- § omezuje a ruší **předkupní právo** spoluvlastníků
- § stanoví, že **stavba je součástí pozemku**; věcí nemovitou je tak do budoucna pouze pozemek; u současných staveb zůstává zachován stávající stav v případech, kdy vlastník stavby a pozemku jsou odlišné osoby
- § upravuje možnost založení tzv. **svěřenských fondů**, kterými vzniká oddělené a nezávislé vlastnictví, a to i pro soukromé účely, může být použito k ochraně rodinného majetku před nepříznivými vlivy
- § přináší možnost za určitých podmínek **předem** sjednat či dokonce vyloučit povinnost k **náhradě újmy** (škody)
- § zavádí **přímou odpovědnost** subdodavatelů, dodavatelů projektové dokumentace a stavebních dozoru **za vady stavebních děl**
- § z nové právní úpravy vyplývá doporučení alespoň jedenkrát za 3 roky **zkontrolovat stav zápisu vlastních nemovitostí v katastru nemovitostí** tak, aby se vlastník v případě převodu nemovitostí bez jeho souhlasu mohl úspěšně domáhat vlastnických práv
- § přináší novou úpravu **dědění**

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK ZMĚNY V RODINNÉM PRÁVU

- § k nakládání s věcí, která je součástí obvyklého vybavení rodinné domácnosti je třeba **souhlasu obou manželů**, i když věc patří pouze jednomu z nich; to neplatí u věci zanedbatelné hodnoty
- § i když jeden z manželů sám vlastní byt nebo dům, kterého je nezbytně třeba k bydlení jeho rodiny, musí se zdržet všeho, co může bydlení ohrozit nebo znemožnit; **nesmí bez souhlasu druhého manžela** (souhlas vyžaduje písemnou formu) dům nebo byt např. zcizit (prodat, darovat), ledaže zajistí manželovi nebo rodině srovnatelné bydlení
- § **součástí společného jmění manželů jsou i**
 - a) zisk z toho, co patří výlučně jen jednomu z nich (např. nájemné z pronájmu bytu ve výlučném vlastnictví jednoho z manželů)
 - b) podíl manžela v obchodní společnosti nebo družstvu, stal-li se manžel společníkem či členem družstva za trvání manželství
 - c) dluhy převzaté za trvání manželství s výjimkou mimo jiné těch, které převzal jen jeden z manželů bez souhlasu druhého, aniž se jednalo o obstarání běžných potřeb rodiny
- § manželé mohou podat **společný návrh na rozvod**, aniž by museli určovat, kdo je žalobce (dříve navrhovatel) a kdo žalovaný (dříve odpůrce)
- § tomu, kdo **neprokáže** v opatrovnickém řízení řádně **své příjmy**, může soud určit výživné pro nezletilé dítě z částky rovnající se 25násobku životního minima (cca z částky 85.000,- Kč)
- § manžel **může popřít své otcovství** k dítěti narozenému jeho manželce **až do 6 let** od narození dítěte. Zmeškání této lhůty může soud prominout, pokud to vyžaduje zájem dítěte a veřejný pořádek
- § je možné **osvojit i osobu již zletilou**
- § **osvojení je vyloučeno** mezi osobami příbuznými v přímé linii a mezi sourozenci; to neplatí při náhradním mateřství, tj. porodí-li dítě žena-náhradní matka pro svou dceru, může dcera dítě (které je vlastně ze zákona jejím sourozencem) osvojit.
- § osvojitel **je povinen informovat osvojence** o skutečnosti osvojení nejpozději do zahájení školní docházky

ZÁKON O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH

- § **moderněji stanoví pravidla vztahů** mezi statutárním orgánem a obchodní korporací (dříve obchodní společností)
- § nově formuluje **pravidla pro střet zájmů** mezi statutárním orgánem a samotnou obchodní korporací
- § stanoví, že **nebude-li do 30. 6. 2014 uzavřena písemná smlouva** o výkonu funkce člena statutárního orgánu, bude platit, že **výkon funkce je bezplatný**
- § nově stanoví **překážky pro výkon funkce statutárního orgánu**
- § **členem** statutárního orgánu může být i **právnícká osoba**
- § nová úprava se vykládá tak, že je **vyloučen tzv. „souběh“ funkce** člena statutárního orgánu a pracovního poměru, jehož náplní je obchodní vedení korporace
- § pro člena statutárního orgánu platí zásada, že je povinen svou funkci **vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí**, má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu a nevyvodí z toho pro sebe důsledky
- § u s.r.o. postačí **základní kapitál 1,- Kč**.
- § **obchodní podíl v s.r.o. lze inkorporovat do tzv. kmenového listu**, ten bude cenným papírem na řad
- § **nepovinný příplatek mimo základní kapitál** bude možno poskytnout pouze se souhlasem jednatele, nikoli valné hromady
- § u s.r.o. i a.s. **bude rezervní fond pouze fakultativní**
- § **ruší se zákaz řetězení**, tj. jedna fyzická osoba může být společníkem neomezeného počtu s.r.o.
- § veškerá rozhodnutí valné hromady s.r.o. lze za určitých podmínek činit **bez notáře**
- § stanovy a.s. mohou určit, že budou-li na valné hromadě přítomni všichni společníci a budou-li s tím souhlasit, **není třeba valnou hromadu svolávat formální pozvánkou**

ZÁKON O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH

- § u a.s. se zavádí dva systémy vnitřní struktury, systém dualistický a systém monistický
- § u dualistického systému existuje představenstvo a dozorčí rada tak, jak je známe z minulosti, přičemž u obou orgánů postačí bez dalších podmínek pouze jeden člen,
- § odpadá povinnost volit 1/3 dozorčí rady zaměstnanci v případě, že a.s. má více než 50 zaměstnanců
- § u monistického systému existuje správní rada a statutární ředitel, přičemž platí, že správní rada může mít i pouze 1 člena, který smí být zároveň statutárním ředitelem, znamená to tedy, že
- § u a.s. do budoucna postačí pouze **1 člen statutárního orgánu** a nebude třeba dozorčí rady
- § zákon o obchodních korporacích přikazuje obchodním korporacím **přizpůsobit do 30. 6. 2014 zakladatelské listiny, společenské smlouvy a stanovy právní úpravě zákona** o obchodních korporacích
- § zákon o obchodních korporacích dává obchodním korporacím založeným před rokem 2014 **možnost do 2 let podřídít svůj režim novému zákonu** o obchodních korporacích jako celku a vhodným způsobem tak využít jeho nové možnosti